

Kadastrālās vērtēšanas attīstība un vērtības pielietošana NĪN vajadzībām

LANĪDAS organizētā konference
«Kā attīstīsies NĪ tirgus Latvijā»

30.03.2012.
Gatis Kalniņš

VALSTS ZEMES DIENESTS

Kadastrālās vērtēšanas attīstība un vērtības pielietošana NĪN vajadzībām

- **Kadastrālās vērtēšanas un datu ieguves attīstības koncepcija (1)**
- **Sadarbība starp VZD un nekustamā īpašuma (vērtētāju) organizācijām un firmām (2)**
- **Par kadastrālās vērtības izmantošanu pilnā apmērā NĪN vajadzībām (3)**

Kadastrālās vērtēšanas sistēmas pilnveidošanas un kadastra datu aktualitātes nodrošināšanas koncepcija (1-1)

Mērķis

Izšķirties par kadastrālās vērtēšanas sistēmā pastāvošo problēmu labākajiem risinājumiem, **lai ar racionāli un sabalansēti ieguldītiem resursiem** panāktu kvalitatīvākas, nekustamā īpašuma tirgus vērtībām atbilstošākas un sabiedrībai izprotamas kadastrālās vērtības

Problēmas

- 1) Kadastrālās vērtības nereti ir neprecīzas un neatspoguļo īpašuma patieso vērtību un objekta stāvokli dabā
- 2) Sabiedrība neizprot un neakceptē kadastrālās vērtības, pieņemot izplatītus negatīvus viedokļus un aizspriedumus

Konceptuāli risināmās problēmas (1-2)

- 1. Vērtēšanas procesa pilnveidošana** – lai paplašinātu sabiedrības līdzdalību vērtēšanas procesā un nodrošinātu sabiedrībai pieejamu informāciju par vērtībām, kā arī uzsāktu pāreju uz vienotu īpašuma vērtēšanu, nodrošinot vērtību vieglāku salīdzināšanu ar nekustamā īpašuma tirgus informāciju

(vērtību aktualizācijas cikls – 2 gadi, precīzs bāzes izstrādes atskaites periods, nav vērtību prognozēšanas, kadastrālās vērtības nosaka 85% apmērā no vidējā tirgus līmeņa, plašāka pašvaldību un iedzīvotāju iesaiste)

- 2. Būvju datu ieguve un aktualizācija** – lai uzlabotu vērtību atbilstību situācijai dabā un būtu iespējas turpmāk pilnveidot vērtēšanas modeļus

(datu ieguve/aktualizācija uz deklarācijas pamata)

- 3. Zemes izmantošanas noteikšana** – lai nodrošinātu vienveidīgu šo datu piemērošanu vērtēšanā un salīdzināmu zemes vērtību noteikšanu

(zemes izmantošanu nosaka VZD)

- 4. Nomas maksu uzkrāšanas mehānisma izveidošana** – lai vērtību bāzes izstrādē nodrošinātu ieņēmumu kapitalizācijas metodes izmantošanu komerciāla rakstura un ražošanas īpašumu vērtēšanā

(nekustamā īpašuma vērtētāju, tirgotāju, pārvaldnieku iesaiste nomas informācijas iegūšanā – monitorings)

Sadarbība starp VZD un nekustamā īpašuma (vērtētāju) organizācijām un firmām (2-1)

Līdzšinējā sadarbība

- Juridisko personu (individuālo vērtētāju) licencēšana nekustamā īpašuma tirgus vērtības noteikšanai
Veica Tieslietu ministrija (VZD) līdz 2008.gadam.
- VZD uzturētajās informācijas sistēmās uzkrātās informācijas izsniegšana nekustamā īpašuma (vērtētāju) firmām
Kadastra informācijas sistēmas abonēšana
Nekustamā īpašuma tirgus informācijas sistēmas abonēšana
- Apmācības (semināri)
Masveida vērtētājiem un individuālajiem vērtētājiem par aktuālajiem vērtēšanas jautājumiem.
- Atsevišķu individuālo vērtētāju pieredzes izmantošana masveida vērtēšanā

Sadarbība starp VZD un nekustamā īpašuma (vērtētāju) organizācijām un firmām (2-2)

Iespējamie sadarbības virzieni

- Regulāra pieredzes apmaiņa

Piemēram - problēmjautājumu apzināšana individuālajā un masveida vērtēšanā. Savstarpēja informācijas apmaiņa profesionālās kvalifikācijas celšanā

- Konkrētu problēmjautājumu risināšana ar attiecīgajām institūcijām

Piemēram - patiesas tirgus un kadastra informācijas iegūšana no valsts uzturētajiem reģistriem, zemes izmantošanas klasificēšana teritorijas plānojumos

- Vērtēšanas un kadastra datu ieguves konsultatīvās padomes izveide pie VZD

Piemēram - veicināt uz savstarpēji izdevīgiem nosacījumiem kadastra un tirgus informācijas un datu apmaiņu

- Kopīgas nomas informācijas datu bāzes veidošana

Piemēram - tai skaitā arī analītisku tirgus nomas pārskatu (monitoringa) veidošana masveida un individuālās vērtēšanas vajadzībām

Par kadastrālās vērtības izmantošanu pilnā apmērā NĪN vajadzībām (3-1)

- Kadastrālās vērtības tiek tuvinātas NĪ tirgus vērtībām ar 2008.gada 1.janvāri

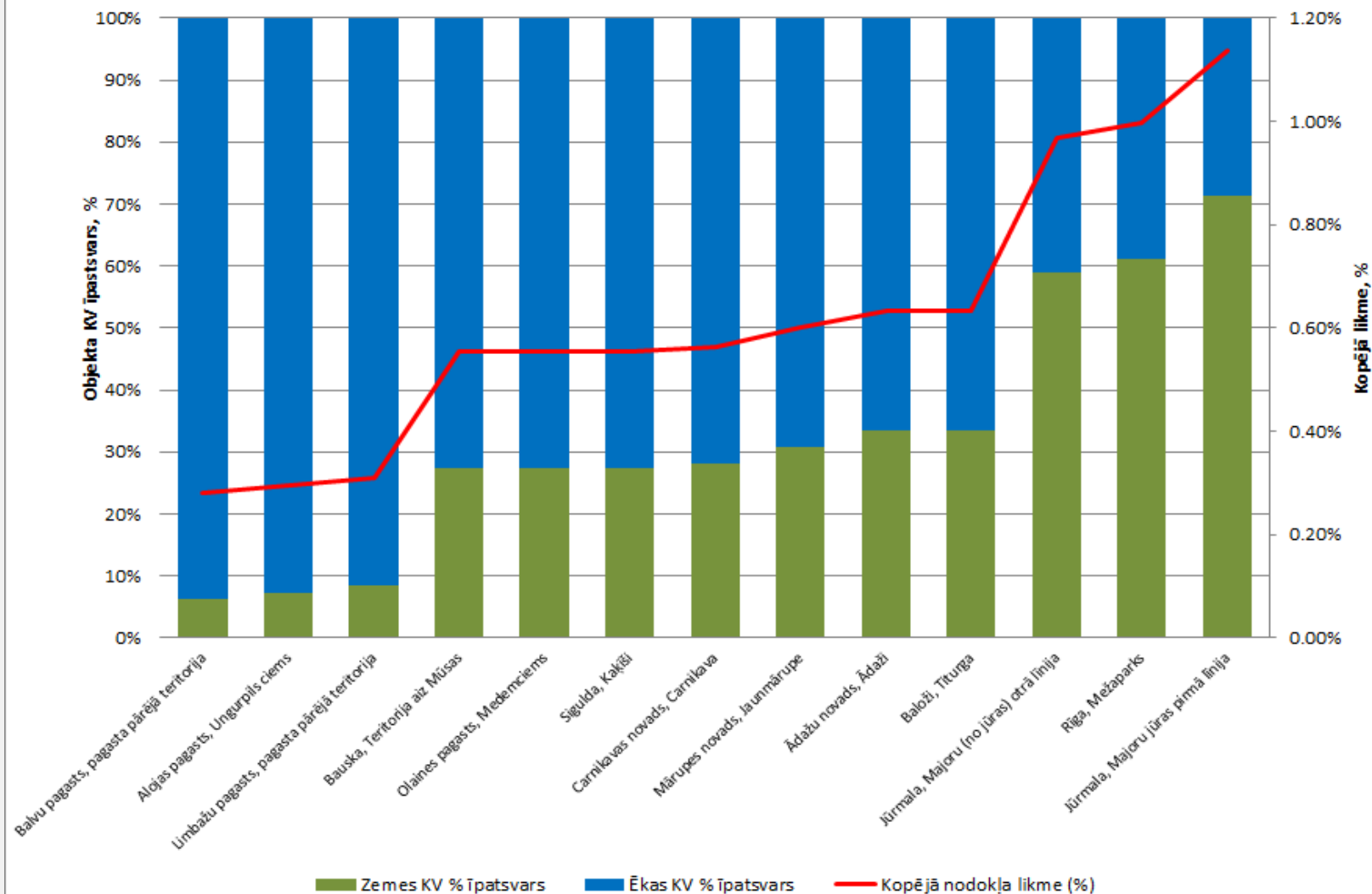
Problēma – netiek pārskatītas NĪN likmes, bet zemes nodoklis tiek balstīts uz 2007.gada maksājumu. Kadastrālās vērtības valstī 2007.gada maksājumam ir noteiktas laika periodā no 1999. līdz 2006. gadam

- Vienotas nekustamā nodokļa likmes noteikšana nekustamajam īpašumam – mājokļiem

Problēmas:

- nav iespējams pakāpeniski pāriet uz vienotu mājokļu kadastrālo vērtēšanu
- nav iespējams novērst NĪN netaisnību starp reģioniem un kaimiņos esošiem īpašumiem

Kopējā nodokļa likme, kas veidojas ievērojot spēkā esošo nodokļu politiku (zeme 1,5%, ēka 0,2-0,6%)

PALDIES!

VALSTS ZEMES DIENESTS